

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo urednistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti zahtev. — Telefon številka 118.

Raje tujcu kot zavezniku.

Do zadnjega trenutka se je vse upe, da se spor med Srbijo in Bolgarijo vendar poravnava brez nadaljnega prelivanja krvi, polagalo na Rumunijo in rumunsko proti Bolgariji naperjeno mobilizacijo. Rumunija nezadovoljna s tem, kar je dobila na petrogradski konferenci, nikakor ni mogla mirno gledati, kako se Bolgarija hoče ojačiti do takšne stopnje, da bi gospodovala nad Balkanom in bi bile vse druge države več ali manj od njene milosti odvisne. Da to prepreči, da prepreči poyečanje Bolgarije, je Rumunija zagrozila Bolgariji, da bo v slučaju vojne vdrla v bolgarsko ozemlje, ker nikakor ne more privoliti, da se ravnotežju na Balkanu spodnesejo tla. Stališče, tako izraženo, je bilo načelno. To je pa bilo križ čez avstrijske račune, ki bi imeli radi močno Bolgarijo. Vporabili bi jo namreč lahko za svojega zaveznika proti Srbiji, ki se kljub vsem oviram vidno jači. Z vstvaritvijo Albanije je dosežen je en del avstrijsko - ogrskega programa. Z Albanci bi bili Srbi hitro gotovi, če bi ti hoteli kakšne usluge... izkazovati Avstriji. Za ta namen je treba še koga; ker so pa Srbi preko švabskih želj močni in je še pričakovati ojačanja v prihodnjih desetletjih, je treba tudi močnejšega srbskega nasprotnika, ki bi bil vporaben pomagati pri kakšnih morebitnostih. In za tega pomagača je Avstrija izbrala Bolgarijo. To tem boli, ker se s tem izpolnijo dve želji Avstrije: gospodarsko oslabljenje Srbije, ki bi ji Bolgarija zaprla pot na Sclun, tako, kakor ga je Avstrija na Jadransko morje, in Bolgarija bo precej močan pomagač! Te račune prekrizati je zagrozila Rumunija, kar je avstrijsko diplomacijo spodbudilo k vstrajnemu delu: pregovoriti Rumunijo, da bi opustila od svojega načelnega stališča in se zadovoljila z onim bolgarskim ozemljem, o katerem misli, da ji gre, in pregovoriti Bolgarijo, da Rumunijo potolaži.

Nihče ne bi verjel in vendar se je zgodilo: danes se širijo vesti iz verodostojnih virov, da je bolgarska vlada obvelila rumunsko, da ji je pripravljena prepušiti ozemlje do linije Tutrakan - Balčik. Lep kos rodovitne zemlje; in Bolgari raje odstopijo tujcu svoje ozemlje, domovino svojih hrabrih borcev, ki so se sedem mesecev borili za blagostanje svobodo in neodvisnost svoje domovine Bolgarije in zato pridejo — pod tučca, ki jih bo raznarodoval, raje tujcu odstopijo svojo zemljo, kot da bi prepušili svojnemu zavezniku — Srbom — kos osvojene zemlje, kos zemlje, ki še ni bila bolgarska last.

Tu je govorilo v srcih bolgarskih državnikov sovraštvo, slepo sovraštvo, neslovanstvo in ne — življenjski interesi.

In to si bodo morali zapomniti oni, ki jim je Jugoslovanstvo cilj.

Dr. K.

4000 Slovencev

so sklenili izpodriniti do prihodnjih volitev.

Trst, 4. julija.

Ni čuda, da naraščanje Slovencev v Trstu Italijanom ne dá miru. Saj so vendar pri minulih volitvah videli, da ni več daleč tisti čas, ko bodo tudi Slovenci v mestu imeli svoje zastopnike v tržaškem mestnem svetu, oziroma v deželnem zboru. Ker pa bi bila to za Italijane grozna katastrofa — v tem slučaju bi morali namreč, hočeš, nočeš, Trst priznati za italijansko-slovensko mesto — zato ni nič novega, če javnosti povemo, da kujejo Italijani — zlasti v zadnjem času — noč in dan načrte, kakšna sredstva bi bila najbolje uspešna, da bi se napredku tržaških Slovencev čimprej napravilo konec.

Takoj po volitvah so se sešli možakarji, ki stoje na čelu italijanske liberalne stranke, in so se posvetovali o tej velevažni zadevi. Nekdo izmed njih je bil zelo navdušen za bojnotno gibanje proti slovenskim trgovcem, gostilničarjem, obrtnikom itd., češ da na ta način se jih bomo najlažje iznebili. Pametnejši gospodje so bili seveda proti temu, to pa baže zato, ker so se še pravočasno zavedli, da bi šlo s tem orožjem po vodi, kajti resnica je, da marsikateri Italijan je odvisen od Slovencev. (Zalibog, da imamo Slovenci še precej nezavednih ljudi, ki celo tam, kjer ne bi bilo treba, podpirajo Italijane, Italijani so v tem oziru pametnejši, in ni ga niti izmed njih, ki bi podpirali Slovence.)

Oglasila se je nato najbrihtnejša glaviča izmed njih. Oči so temu zagrizenu kar žarele, ker se je zavedal, da bo sprejet njegov predlog z velikanskim navdušenjem, da jo je torej imenitno pogodil. Svoj predlog je nekako tako-le utemeljeval: Cari signori! Današnja seja je tako važna, kakor morda še nobena. (Res je!) Saj gre vendar za to, kako te proklete »ščave«, ki so se začeli v zadnjem času tako dvigati, da je pri tem ogrožena celo naša narodna ekzistenca v dosedaj samo italijanskem mestu — kako torej te zverine pohrustati, jih uničiti. (Prav ima!) Pri razpravi sem slišal marsikako pametno besedo, a mislim, da ni bila nobena tako na mesto kakor ta, ki se je porodila v moji glavi. Znano vam je prav dobro, da imamo slugo, ki zato, ker je za nas vnet s srcem in dušo, stori vse, kar mu naložimo. In to je naš dr. Cima-

dori. Važno mesto zavzema on kot tajnik zveze podjetnikov. Njemu moramo na vsak način naložiti, da stori vse potrebno, da do prihodnjih volitev spravimo iz Trsta vsaj 4000 slovenskih delavcev! (Eviva! Klici: Na rame ž njim!) In ta sklep je bil z velikanskim navdušenjem sprejet, dr. Cima-

dori pa je bil o niem nemudoma obveščen. Naj nihče ne misli, da je to, kar smo napisali, samo nekako strašilo, oziroma farbarija. Izvedeli smo to iz zanesljivega vira in naša dolžnost je, da Slovence na to nakano italijanske kamore opozorimo. Sicer pa smo imeli najlepšo priliko videti pred volitvami, kako so hoteli pripraviti ob kruh slovenske pristaniške delavce, in da bi se jim to posrečilo, so proklamirali proti njim splošen štrajk. Ker pa so pri tem pogoreli in ker napredka tržaških Slovencev pri letošnjih volitvah vkljub temu, da so poklicali na pomoč Nemce in socialne demokrate, niso mogli preprečiti, je čisto naravno, da bodo od zanašev proti Slovincem še huje postopali, da bodo skušali, da se gori navedeni sklep tudi uresniči, ker v tem slučaju bi se jim pri prihodnjih volitvah ne godilo ravno slabo. Sicer so Italijani (regnikoli) zmerom izpodirali naše ljudi, pri čemur ima zasluze italijanska kamora in socialna demokracija, a da bi preračunali in napravili sklep, koliko Slovencev je treba tekom tega in tega časa pogoniti v Ameriko, tega pa do danes niso storili (vsaj znanega nam ni o tem, kakor nam je n. pr. sedaj). Šele sedaj, ko vidijo, da je to edini njihov izhod (če bi se uresničil!), so napravili ta nečloveški korak.

To pa naj nas Slovence vzbudi k novemu boju. Z združenimi močmi moramo skušati Italijanom račune prekrizati. Pritiskati pa moramo tudi na našo vlado, kajti njena dolžnost je, da odločno nastopi proti temu. Mislimo, da imajo naši ljudje, avstrijski državljani, več pravice do zaslužka na tukajšnjih tleh, nego pa italijanski podaniki, katere importira italijanska kamora v naše kraje poleg v svrhu uničitve Slovenstva morda tudi iz kakih drugih namenov. Saj avstrijski Italijani pri vsaki priliki poudarjajo,

da jim je bližja italijanska vlada, kakor pa avstrijska. In v slučaju vojne med Italijo in Avstrijo ne vemo, na katero stran bi se postavili avstrijski Italijani. Dozdeva se nam pa, da proti Avstriji. Saj se vendar smatrajo za neodrešene in zmerom kličejo na pomoč svoje brate v Italiji, da bi jih odrešili Avstrije.

Govorili smo zadosti jasno. Naša vlada, če je za kaj, pa naj se nemudoma zgaane, da ne bo prepozno. Kot avstrijski državljani, kot narod, ki je za Avstrijo že kri prelivaval, imamo pravico, da to zahtevamo.

Proti italijanski druhalji, ki ima samo to na programu, kako bi Slovence uničila, moramo voditi brezobziren boj. Le na ta način si bomo priborili trdno pozicijo.

Slovenska zemlja.

Iz Šmarje.

Velikanski halo je nastal po Šmarji oni četrtek. Kakor strela iz jasnega je prišla novica, da pride v Šmarjo oni visoki gospod, ki je najvišji in se menda imenuje glavvar Švarc. Pirčev fant je priletel z Velikega vrha preko Ponikev naravnost v mežnarjio in je naznanil to vest. Šli so takoj po vasi naznanjati in prositi, da bi razobesili zastave. V svoji zmedenosti so celo pozabili najprej o tem dekanu sporočiti. Ko je dekan slišal, kaj se govori, je priletel kar gologlav z veliko skrbjo na vas in je spraševal, če res pride Švarc in zakaj se ga o tem pravočasno ne obvesti. Med tem se je usodepolna zmeta že toliko popravila, da so Šmarci zvedeli, da ne pride Švarc ampak oni najvišji gospod, ki se piše Šusteršič. Dekan je hitro šel v turnček, kjer je velik nered, tam imajo svoj postor čuki, marinarice itd. in ker je »turnček« občinska last (ki si ga je farovž sled malomarnosti šmarskih mož prisvojil) je bilo treba turnček pripraviti za sprejem. Štirje gospodarji so res razobesili zastave. Potem se je sestavila posebna deputacija, ki je šla dež. glavvarju do konca vasi naproti. Tam ga je pozdravil dekan, na kar so glavvarja peljali v

turnček. Tam je rekel dr. Šusteršič, da dobe Šmarci, kar hočejo, samo da prosijo. Posebno vode dobe lahko, kolikor hočejo, saj jo je za curkom dovolj, hvala Bogu, voda je zastonj. Šmarci so bili prav zadovoljni, da se jim je obljubilo toliko. Gospod glavvar se je priporočil za prih. volitve. Za enkrat je rekel, da ne potrebuje podpisov. Šmarci od samih obljub niso ničesar prosili — saj oni so z vsem zadovoljni in so najbolj srečni če jih vsi pri miru pustje. Gospod kaplan Šimic so med tem imeli priliko pokazati, da so res kavalir in so imeli čast spremljati gospo glavvarico proti Sapu. Peljali so jo na novo pokopališče. Omenjeno bodi tudi, da je dr. Šusteršič šel v cerkev, da so tako ljudem pokazali, kako so pobožni. Kmalu se je dr. Šusteršič odpeljal naprej na Grosuplje. Tudi tam je ponujal — vodo. (V šmarski okolici je huda »suša«). Kmetje so bili vsled vode zelo navdušeni. Dr. Šusteršič je rekel: »Jaz že dolgo valim en kamen, pa ga bom tako dolgo valil, da ga bom zvalil...« Kmetje so malo čudno gledali, kako gospod glavvar misli, ker ima »valiti« dvojen pomen. Na Grosupljem ni bilo zastav. Popoldne ob 4. je drdral avtomobil bliskoma proti Ljubljani. Gospod glavvar je imel eno zaupnico več. Šmarci se v svoji nerodnosti niso spomnili na to stvar. Oni mislijo, da takih stvari sploh ni treba. Po njih mnenju je tudi županstvo odveč.

Škofja Loka.

Skoraj nehote se nam je zopet vsililo pero v roko, da napišemo par besed iz našega mesta. Povod temu nam je dal v prvi vrsti tukajšnji gospod dopisnik »Save«, ki je v zadnji številki omenjal tudi »Dan« in njegovega dopisnika, kateremu kot je razvidno iz dopisa povsem popolnoma pritrjuje, čeprav je tudi on prepričan, da vse to dreganje ne bo pri nas prav nič izdalo. Veseli nas tedaj, da je tudi gospod dopisnik »Save« prišel do tega prepričanja, da pri nas ne bomo prišli nikamor, če bomo delali v bodoče tako kot smo dosedaj. V istem dopisu si je privoščil tudi naše mlajše somišljenike. O teh pa bi bil storil boljše, da bi jih še omenjal ne,

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

Ustanovljena leta 1881.

v Ljubljani

Ustanovljena leta 1881.

: obrestuje hranilne :

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega

: vloge po čistih :

4 3/4 0/0

: davka. :

Rezervni zaklad znaša nad 800.000 kron.

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

Našli ga ne bodo, po tem takem tudi ne bodo vedeli, kaj se je zgodilo z njim. Edino tako se nam je mogoče ogniti strašnih reči.

Kakšnih, tega ni povedal. Toda slutiti sta jih obe: že v prvem hipu so jim bile stopile pred oči... Nagla sodb... krvave kazni... ne vstevši tega, da oplenijo in zažgo grad... vsega tega se je bilo nadejati in bati...

Anton pa je zaključil:

»Treba ga je shraniti tako, da ga ne najde živa duša... V to pa potrebujem par zanesljivih ljudi. Na srečo jih vem, kje iskati.«

»Ah, mudi se, Anton...«

Izvelel je svojo debelo srebrno uro.

»Pol dveh.« je dejal. »Čez pol ure se vrnem. Časa nam ostane dovolj.«

»Kam pa pojdete?«

»H gozdariju Lemetru.«

»Ali ga najdete zdaj ponoči?«

»Ne samo njega, marveč še par drugih povrh... Nocoj ne spe pri Gregorju Lemetru... A dotlej, prosim, ne delajte nikakega hrupa, go-

sta markiza. Zaprite vrata in ne od-
te jih nikomur... V gradu je par

obrazov, ki jim ne zaupam... par ljudi, ki bi jim strah prehitro razvezal jezik... Odklenite šele takrat, kadar zaslišite mene, da vam porečem: Jaz sem...«

In že je bil odšel...

Ah, tiste pol ure!... Pol ure med mrličem, čigar odprte, nepremične oči so gledale že v tajnost večnosti, in med ranjenecem, ki je razodeval svoje življenje in svojo molčečo radost edino s tem, da je vročino stiskal roko markize Klare.

Ni se mu upala, ni mu mogla več odtegniti drhteče roke, ki jo je bil stisnil s svojimi onemoglimi prsti...

Stara markiza je bila pokleknila; molila je za ubogega grešnika, čigar truplo je ležalo na tleh in čigar duša je stala ta trenutek pred Sodnikom...

Solza ji je zdrknila po koščnem licu: spomnila se je bila matere tega sinu... nje, ki še ni vedela, da je smrt razgrnila svojo perot nad njeno hišo... Mislija je na to žalostno mater — mislija, da je morebiti ona sama nje sestra v nesreči...

Naposljed je tiho potrkalo na vrata.

»Jaz sem, gospa markiza...«

Z Antonom je vstopilo več mož;

med njimi sta dami takoj spoznali gozdarja.

»Kako vas je prišlo toliko v grad, ne da bi vas bil kdo opazil?«

»Lahka reč, gospa markiza. Prišli smo po gozdu, nato skozi mala

vrata v parku, skozi staro oranžerijo in od ondod po kletih... Pikel-

havbe niso videli ničesar; upam, da pojde istotako po sreči, ko odnesemo, po kar smo prišli... Kajti, je dodal Gregor Lemetre, da veste, gospa markiza — iz gradu je treba spraviti vse, karkoli bi vam utegnilo škoditi.«

»Kaj mislite s tem?«

»To, da je kapitan v gradu poslej ravno tako nemogoč kakor ta mrtvi pruski oficir.«

»Kapitan d'Ormoá!...«

»Vse boste uvideli... Nemca odnesemo in ga shranimo na takem kraju, da ga ne najde živa duša... Toda njegovi ljudje ga bodo iskali... lahko ste prepričani, da pretaknejo vse kotečke... Vi seveda, jim porečete, da ne veste ničesar; Anton jim bo pričal, da je čakal Nemca vso noč, pa se ni oglašil... Toda sami veste, da vam ne bomo verjeli na besedo; hoteli bodo videti z lastnimi očmi. Vršila se bo stroga preiskava, ki ne bo prizanašala nobenemu koticu v gradu — niti vaši sobi, gospa markiza de Rožegi... V teh okoliščinah bi zajeli gospoda kapitana neizogibno, in to mu moramo prihraniti.«

»A kaj je potem storiti?« je vzkliknila Klara z grozo.

»Eh, to, da skrijemo tudi njega... Seveda,« je dodal gozdar z mrklm usmevom, »ne na istem kraju kakor Prusa. Dovolj nas je, da se razdelimo v dve skupini. Ena odnese kapitana k Jeri...«

»Ali mislite, da bi pri njej...«
»Kdor hoče priti do njene kočice, mora biti rojen v goščavi. Gospod kapitan bo varen kakor v jazbini.«

»Ali ga bo pa hotela vzeti pod streho?«

»Lorenka je, milostna... In ženska je, ki je sama pretrpela dovolj, da ima sočutje s trpljenjem drugih ljudi. Poslal sem že enega izmed naših tovarišev, da jo obvesti, naj pripravi svojo baito in... posteljo.«

»Toda... škodilo mu bo... Doktor je naročil tako strogo.«

»Nosilke mu napravimo, gospa markiza, na katerih ne bo počival dosti slabše kakor na tej zofi... niti čutil ne bo, da se seli...«

»Da, da,« je zamrmral ranjenec, »k Jeri, k Jeri... Ako ostanem tu, pomenim strašno nevarnost za vas vse...«

Stara markiza je pokazala gozdarju mrliča:

»Kam pa tega?...«

»Vržemo ga v baje ljubimk... kar on pogoltno, tega ne vidi več človeško oko...«

Tako se je zgodilo. Može so poiskali par močnih lesenih drog in jih zvezali s prečnicami, na katere so položili žimnico in par blazin. Z nežnostjo, ki je ne bi bil nihče pričakoval od njunih težkih rok, sta preložila Gregor in Anton kapitana na te improvizirane nosilke. Klara in markiza sta ga zavili v volneno odejo.

»Uniformo... orožje... vse, kar

je njegovega,« je dejal Gregor. »In vse, kar je nemara pustil v sobi oni drugi...«

Ranjenec je obrnil glavo k damama in izpregovoril trudoma, s slabotnim glasom:

»Vse življenje vam ne bom nehal biti hvaležen... srce mi je polno vajine dobrote... Dovolite mi upati, je dodal strastno in objel s pogledom njo, ki je bila sladki, krepilni angel njegovih vročinskih, neprespanih oči, da se ne bom spomnil jaz edini, ki vas ne pozabim nikdar — nikdar...«

»Ah!« je vzkliknila mlada žena in se razjokala krčevito, »tako kruto je, da greste od nas... in da vas medve ne moreva, ne smeva zadržati... Ali bova vsaj izvedeli, kako je z vami?...«

»Najlepši dan mojega življenja bo tisti, ko pridem, da vam ponovim osebno svojo zahvalo...«

»Da, lep dan bo...« je ponovila ona po nepremagljivem nagonu svojega srca.

Toda gozdar je rekel:

»Idimo. Treba je, da opravimo pred jutrom...«

Krepki Lorenci so prijeli za nosilke in odšli tiho po hodnikih.

Gozdar je ostal s par drugimi kmeti pri mrliču.

»Zdaj je ta na vrsti,« je dejal.

To je šlo bolj naglo. Truplo, ki je že drevenelo v otrplosti smrti, so položili na druge nosilke.

(Dalje.)

čajti naši «mlajši» — Kar jih pač je — se ne brigajo za nič, razun — no, saj pač vsak sam ve, kaj hočemo povedati. Odkrito moramo priznati, da take lenobe od mladih ljudi nismo pričakovali. Da bi se pa kaj poboljšali, pa si še misliti ne smemo. Starejši meščani so slabi, mladi pa popolnoma zanič. Le čuditi se je, da je mladina, ki je bila včasih še malo idealna, postala tako zaspala. Pravzaprav, če vzamemo stvar pri pravem koncu, pa to ni prav nič čudnega: kakor starejši, tako mlajši. Izvzeti niso ne eni ne drugi. Da se nas pa ne bo krivo sodilo in mislilo, da kai preiravamo, naj navedemo samo par slučajev, ki kažejo naše meščane v pravi luči in ki dovolj jasno ilustrirajo naše sedanje in prejšnje razmere. Na rotovžu so vladali prepri naprednjaki. Ko so se približevale nove volitve, je bilo pripravljeno par odločnih mož, da spravijo vso stvar v pravi tir. Tistih par mož je delalo po svojih močeh, kar jim je bilo pri obstoječih razmerah pač mogoče. Vlagale so se reklamacije, agitiralo se je itd. In ko je bilo treba stvar prijeti z vsemi močmi pa so vsi meščani pustili teh par mož na cedilu, je pa tudi tem upadel pogum, kajti kdo bo vendar cel dan, teden ali mesec nosil vodo v morje, ko pa ne more pokazati niti najmanjšega uspeha. Ravnotako je bilo tudi tukaj. Poleg teh pa so neki mlajši meščani sklicali neki sestanek na katerem so se posvetovali v obč. volitvah, seveda brez sodelovanja tistih, ki so celo stvar vodili poprej, a tukaj je ostalo le vse pri besedah. Ko pa je prišel dan volitve, pa ni bilo nobene naprednjaka blizu. Drugi dan pa so se klerikalci hvalili kako sijajno so »zmagali«. Ja, zares so lahko zmagali, ker so imeli tako hude nasprotnike, da so se na dan volitve poskrili. — Drug slučaj pa je ta. Nekoga visoko stoječega in zelo vplivnega moža se je pri sestavi napredne kandidatne liste hotelo postaviti za kandidata. Mož pa, dasi inteligent in kot tak, bi moral pač biti zaveden, pa je skoro z jokajočim glasom prosil, naj ga ne stavijo zopet na listo, čeprav je bil že poprej v občinskem odboru. Mož se je namreč bal za luči kruhek, pa popolnoma po nepotrebnem, kajti on stoji socialno pač tako visoko, da bi mu klerikalci ne mogli prav nič škodovati. Da, tako je pri nas, res se ni čuditi, če potem nikamor ne pride. Toliko se nam je zdelo potrebno javnosti omeniti, pa naj bo komu prav ali ne. Če pa komu ni kaj všeč in misli, da se mu godi krivica, naj se pa kar oglasi, saj je »Dan« vsem tistim, ki hočejo dobro, vedno na razpolago, kajne gospod urednik? — H koncu pa moramo povedati nekaj za kratek čas. Stvar je namreč ta-le: »Narodna Čitalnica« v Kranju je pred par tedni vabila našo »Čitalnico« k proslavi svoje 50letnice, ki jo te dni obhaja. Vabila jo je s pismom, katero pa je bilo tako nesrečno, da je imelo zelo dolgo pot. Prejel ga je predsednik, ta ga je pa poslal — seveda ne da bi ga odprl — blaginiku, bagajnik pa zopet naprej, tako da je tisto ubogo pismo prišlo nazadnje v roke čitalniškemu — knjižničarju. Pa to je le en sam zgled našega delovanja, koliko je še podobnih.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Aškerčevim slaviteljem

po I. obletnici njegove smrti 10. junija 1912.*

Lepo, da mrtve vi može slavite, ki svetli bili so značajnosti nam vzgledi; a tudi — živih mi ne pozabite, da ne umirajo zaničevani v bedi: po smrti malo mu koristi lov — spomenik, kdor žive dni zavisti črne bil je mučenik! . . .

Dokler je pel romance in balade neznani nam Gorazd, poljubljen od Modrice, ki so privrele mu iz duše mlade, ko še v navdušenju žarelo mu je lice: poslušali spoštljivo smo njegovo pesem mi, kar v sladki nadi še v bodočnost lepšo nas živi!

Ko pa v razvoju duha mu je dozorel in se je vzdignil smelo izmed nas z nižave ter plaval v zraku kot mogočen orel na krilih bujnih domišljij v neba višave; srepo za njim je škilil marsikakšen sivi čuk, v svobodnem vzletanju pod solncem pretežak, neuk!

* Ob I. obletnici Aškerčeve smrti je zagotavljal neki naš dnevnik, da bo k letu pesnik proslavljen dostojneje s — spomenikom, ali ka-li? Iz tega zatrijevanja so vzklili naslednji verzi! (Op. pisca.)

Dnevni pregled.

Utegne marsikoga zanimati, kako izgledajo zaupnice, ki jih dobiva dr. Susteršič in pozivi, ki jih dobivajo občine, zato prinašamo sledečo resolucijo z vsemi »vrtilinami« in hibami.

Resolucija.

Nizkotni napadi, ki se ponavljajo v zadnjem času v izvestnem časopisu proti osebi preblagorodnega gospoda deželnega glavarja dr. Ivana Susteršiča nam dajejo povod, da izrekamo preblagorodnemu gospodu deželnemu glavarju slovesno svoje visoko spoštovanje in neomajeno zaupanje, proseč ga, naj prezira klevete, ki njega stoječega visoko nad podlimi obrekovalci ne morejo doseči.

Užaljeni v dno duše po tako ostudnem početju stranke, ki se imenuje slovenska in njega časopisje, ki izrablja naš milni materni jezik zato, da ponužje našo ljubeznivo domovino po širnem svetu in blati najuglednejšega našega rojaka, ki po volji Njilj Veličanstva in temelji na brezmejnem zaupanju ljudstva stoji na najvišjem mestu naše dežele, . . . izrekamo tej stranki in njenemu časopisu naše najgloblje zaničevanje.

Pozivljamo druge občine naše dežele, naj sledijo našemu zgledu in pokažejo svetu, da stojimo župani, svetovalci in odborniki tesno združeni z glavarjem naše dežele v skalanati zvestobi in da nizke klevete nasprotnikov ne držijo drugega, kot da se z večjo ljubeznijo oklenemo svojega izkušnega in nad vse požrtvovalnega vodja. — To se mora dr. Susteršič krohotati, ko čita takšne besede, cedče se same požrtvovalnosti. Res na razne načine se slajša gospodu deželnemu glavarju življenje.

Neizrečena zaupnica. Znano je, da se deželni glavar, državni in deželni poslanec ljubljanske okolice vodja S. L. S. itd. dr. Janez Susteršič že več časa potaplja. Raznovrstni čolni polni zaupnic hočejo ga na vsak način rešiti. A drži ga pa Theimerična roka v vodi, da ne pride na suho, češ toži me — potem se bodeva drugače pogledala in tega se on boji. Tak rešilni čoln v podobi zaupnice priromal je tudi z Ježice od občinskega zastopa v Ljubljano. Katoliški občinski stebri so se spogledali, ko so videli svojo nezaupano zaupnico in sram jih je postalo, ker na Ježici pri občinski seji niti duha ne sluha ni bilo o kaki zaupnici. Kmalu se je raznesla novica, da je bila zaupnica občinskega zastopa glede omenjenega dejstva falzifikat. Deželni glavar je sprevidel, da se nahajata, občinski zastop in njegova zaupnica na Ježici v veliki zadregi in zato ju je rešil z inspiciranjem. V času inspiciranja zagledala je druga zaupnica luč sveta s podpisi tudi onih odbornikov, ki niso prej vedeli o nikaki seji posebno pa ne glede odposlane zaupnice v imenu občinskega zastopa. Ne čudimo se možakarjem nič. Danes obkladajo svoje lastne pristaše v deželnem odboru z najboljšimi pabalinskimi psovskami, a jutri že lažijo za njimi. Iz posameznih občinskih odbornikov se norčuje, da so cerkveni strežaji (ministranti), kateri niti svojega premoženja ne znajo gospodariti še manj pa občinskega. Od takih mož dobe se lahko zaupnice, kateri se samo kot analfabeti z križci podpisujejo — a radi bi na bili pri občinskem odboru, ne toliko zaradi časti, da nosijo pri procesiji sveče, ampak, da uredijo občinske račune. Takšni revčki ne morejo potem vedeti, da se deželni glavar in njegova soproga na kožo njih krvavih žuljev vozita na »špas« okoli. Radovedni smo, kako sta se zviti, dolgo časa na županski stolček čakajoči župan in načelnik mlekarkega »štrajka« Ahlin (Hrovat) in dr. Susteršič kot državni kmečki poslanec glede omenjenega mlekarkega štrajka pobotali. Tukaj tudi za oba smrdi. Čast hitro mine. Drugo leto pridejo volitve. Radovedni smo ali pride dr. Susteršič zopet z avtomobilom ali z izvoščkom? Mislimo dr. Susteršičeve in Ahlinove slave bode kmalu konec, kajti tak zagovornik, kot je župnik Zupan ne bo imel nič več vpliva na volitve, ker notar Plantan in ovadba proti županu Bercetu še nista in ne bosta pozabljena.

Okrajno sodišče v Laškem trgu pošilja kmetom v okolico razna plačilna povelja, spise itd., — namreč onim revežem, ki so prizadeti pri propadlem »Spar-u, Vorschuss-Ver-einu«. Ubogi kmet dobi nemški odlok, ki ga ne razume, pusti delo in gre 2 do 3 ure daleč v trg, da dobi tam človeka, ki mu razloži, kaj hoče slavno sodišče. Ali ni brezvestno na tak način škodovati državljanu, ki ima po drž. zakonu pravico, da uradi z njim slovensko občejeje.

Kako zaničujejo naši razni narodni prijatelji slovenskega odjemalca, naj navedemo nastopni slučaj. Neki istrski trgovec je kupoval pri tržaški tržki fižol itd. Ponujali so mu popolnoma pokvarjeno blago, ter je še gospodarjev sin zaničljivo rekel: »Die Tschitschen werden alles fressen« — Čiči požro vse«. Kupec pa je razumel nemški in se je odrezal: »Die Tschitschen werden einen D. fressen«, pa je brez pozdrava odšel. Tedaj naši ljudje vse požro! Tebe, pošteni odjemalec pa zasramujejo in zaničujejo! Ali je to potrebno?

Napad. Dne 1. t. m. je neki hlapec brez vzroka napadel posestnikovega sina Josipa Bezlaja iz Golega brda pri Medvodah. Hlapec je fant vrgel ob tla, pretepel ga je s pestmi in poleg tega še osuval. Ko je hotel Bezlaj ubežati, je hitel hlapec za njim in ga je udaril s pivsko steklenico po glavi ter mu prizadel več znatnih poškodb.

V spanju okraden. Pred nekaj dnevi se je posestnikov sin Ivan Mele iz Velike Ligojne pri Vrhniki okrog polnoči prebudil iz spanja na svojem ležišču na podstrešju. Zbudil ga je čuden šum in ropot. Zagledal je nekega tujega, širokoplečnega temno oblečenega moža, ki je takoj pobegnil, kakor hitro ga je Mele vprašal, kaj išče na podstrešju. Mele je pozneje zapazil, da mu je tujec ukradel njegovo obleko in čevlje.

Tatovi, ki so imeli dober okus. V noči na 1. t. m. so doslej neznani tatovi vlomili v hišo posestnika in gostilničarja Ludovika Cundra v Mali vasi. Preiskali so vse omare in vse predale v gostilniški sobi. Ker pa niso našli tam ničesar pripravnega, so šli v klet, kjer je bilo polno vina. Tam so izpili več vina raznih vrst.

Na kar so vzeli s seboj še šest butelj posebnega vina in svinjsko kračo.

Toča v Istri. Pretekli ponedeljek med tretjo in četrto uro popoldne se je zbrala nad Pazinom in njegovo okolico nevihta, katero je spremljala toča. Ta je dobro letino na poljih popolnoma pokončala. Škoda znaša od 500.000 do 600.000 kron. Hobeččen izmed tamošnjih posestnikov ni bil zavarovan proti toči. — V istem času je divjala nevihta v Sent Petru in v tankajšnji okolici. Trta, kakor tudi žito je popolnoma uničeno. Škoda se čeni na 200.000 kron.

Vohuni na Tirolskem. Listi poročajo, da so oblasti v Trientu prišle fe dni na sled vohunski aferi in da so več sumljivih oseb že aretirali. Vohuni so, kakor se govori, prodali Italiji načrte utrdb visoke planote lavaronske. Glavni krivec je baje neki graški inženir, ki je vodil dela tamošnjih utrdb. Orožništvo ga je aretiralo in izročilo okrožnemu sodišču v Roveretu.

Samomor častnika. Kakor se iz Velikega Varadina poroča, se je dne 5. t. m. ustreliš stotnik 19. poljskega topničarskega polka Hugon Scherb. Vzrok samomora je doslej neznan.

Dinamit v poštnem nabiralniku. Dne 4. t. m. ob pol dveh ponoči je eksplodiral v dunajskem okraju Neubau neki poštni nabiralnik. Kosci razstreljenega poštnega nabiralnika so pobili več šip na oknih. Dinamit je položil v nabiralnik najbrže isti storilec, ki je pred nekaj tedni izvršil podobno dejanje na južnem kolodvoru.

Neurje na Ruskem. Kakor se iz Kijeva poroča, vlada v tamošnjih krajih veliko vremensko neurje. Proga južnozgodpadne železnice je skoraj popolnoma razdejana vsled silnega dežja, povodnji in viharjev. Železniški most pri Volocysku se je podrl. Promet z Avstrijo je popolnoma pretrgan. Ruski potniki morajo izstopati v Volocysku, avstrijski že v Tarnopolu.

K umoru prostitutke Schmidt. Kakor je »Dan« že poročal, je bila v teh dneh na Dunaju zadavljena in oropana prostitutka Mici Schmidt. Na sumu umora je bil neki knjigovodski pomočnik Klasen iz Dunaja, katerega so v Draždanih aretirali. Tega so izročili državnemu pravdnistvu. Klasen trdi, da je bil ob času umora Schmidtove v Pragi. Ko so Klasena preiskali, so našli na njegovem životu več ugrizov, kar je zanj zelo obtežljivo. Schmidtova ga je najbrže v boju za svoje življenje ugriznila, ker si ni mogla drugače pomagati.

Dvoboj s samokresom. Med znanim dunajskim gledališkim ravnateljem Ladislavom pl. Beöthyem in trgovcem Ladislavom Benedekom je prišlo dne 4. t. m. do dvoboja s samokresom, ki pa se je srečno končal. Vzrok dvoboja je bil prepir v nekem žurnalističnem klubu.

že vsled tega izlet v Kijev za vsakega izletnika jako poučen. Poleg tega je pripomniti, da je razstava jako lepa ter nudi obiskovalcem mnogo poučnega in zabavnega. Kdor se želi izleta udeležiti, prijavi naj se vsaj do konca t. m. »Slovanskemu klubu« v Ljubljani.

— **Iz Novega Vodmata,** Moščanski klerikalci so že tako daleč prišli, da sedaj, ko je moral odložiti svoje podžupansko mesto znani klerikalni agitator Janez Orehek, ki je bil zaradi volilne sleparije obsojen na pet dni zapor, da je prišel na njegovo mesto nemčurski klerikalec Julij Podobnik. Ta novi podžupan nima niti za las več kredita, kot ga ima Orežem. Dolg obeh znaša približno 180.000 K, premoženje obeh je pa k večjemu vredno 80.000 K. **Iz tega se razvidi, da sta pač oba dobra gospodarja. Podobnikova žena, ki je doma izpod Golovca** in je sestra znanega Jerebovega Klukca, je kričala ob priliki prihoda turnerjev v Ljubljano »heil« — »Heil!«

— **Iz Most.** V nedeljo dne 6. t. m. ima svoj redni občni zbor napr. pol. in gospodarsko društvo za Moste. Delovanje tega društva se je skoraj popolnoma ustavilo. Najprvo je odložil svoje mesto predsednik tega društva. — Nato je prevzel to mesto podpredsednik in tudi ta je sedaj odložil svoje mesto. Dokaz zato je, da ti ljudje še niso zreli za tako važno organizacijo, ali pa morebiti so iz drugih vzrokov se odpovedali političnemu delovanju. Naloga, katero ima politično društvo, je velika, posebno pri nas v Mostah. Zato potrebujemo agilnih delavnih mož.

— **Iz Most.** Klerikalci delajo z vso silo, da nam ujamejo zadnjega našega somišljenika, ako ne morjco drugače, ga z obljubami podkupijo. To dokazuje, kako so klerikalci ob priliki, ko je politično društvo ustavilo svoje politično delovanje vsled znane afere. Tekali so od enega do drugega in ga lovili na svoje limanice. Naprednjaki v Mostah smo bili do sedaj skoraj še brez oporne sile. Klerikalci napenajo vse sile, da bi zdrobili edino še to politično organizacijo, ki jim je trn v peti. Potem, ko so si to uredili, je vsak odpor proti klerikalcem nemogoč. Naloga vsega moščanskega naprednega občinstva je, da z vsemi močmi odbrži to edino politično organizacijo, ki je v stanu, da se klerikalcem ustavi pot v Ljubljano. Naloga vsega moščanskega občinstva je pa tudi, kdor se je količkaj briga za politično in gospodarsko vprašanje občine Moste, da pride zanesljivo v nedeljo na občni zbor te tako potrebne organizacije v Mostah. Občni zbor se vrši ob 3. popoldne pri Joskutu na Selu.

— **Po Krasu se navadno klatita dva žida,** od katerih eden se izdaja za direktorja mline, drugi pa za zastopnika. Našega trgovca toliko časa nadleguje, da končno kaj kupi. Seveda zahtevata in dosežeta pri vagonu do 80 in tudi 100 K višje ceno, kot je dneвна cena. To je pa tudi samo ob sebi umevno, da ta dva klativteza ne moreta živeti od same provizije, in zategadel mora kupec kaj več plačati.

— **Pred par dnevi** nas je obiskala stara ženica in je rekla: Tako pa ne pojde, gospodje. Ako ste pisali o gospodu Smolnikarju, naj že bo, ker tisto je bilo res — ampak lurska voda je pri tem nedolžna. Tisto sliko o lurski vodi bodele morali zbrisati. Jaz dobro vem, da je lurska voda v šenklaškem farovžu in pri nunah prava. (Pokazala je nam francosko dopisnico, kjer se naznanja, koliko vode se je odposlalo). Mi smo se seveda smejali dobri ženci in smo rekli, da ji ne moremo pomagati. »Pojdem pa do župana« je rekla. »Tisto pa lahko« — smo ji rekli mi.

— **Pozor Vsi napredni Vičani,** Glinčani in Rožnodolinci se snidemo danes popoldne na veselici »Političnega in izobraževalnega društva za dvorski okraj« v Dreherjevi pivnici na Tržaški cesti, da s svojo odsotnostjo manifestiramo proti domači klerikalni prireditvi. — Napredni Vičani.

— **Politično najmočnejši narodi** so tisti, ki imajo najbolj razvito industrijo: Angleži, Francozi, Američani, Nemci. Mi Slovani jih v tem oziru seveda ne dosežamo, že celo ne mi Slovenci! Zato pa moramo tembolj podpirati domačo industrijo, da se čim lepše razvije. Imamo n. pr. Kolinsko tovarno kavnih primesi, ki je eno naših najlepših domačih podjetij; dolžnost vsakega Slovenca je, da propagira povsod izdelke tega podjetja, ki glede kakovosti prekašajo druge tovrstne izdelke, dolžnost vsake slovenske gospodinjice je kاپو-vati edinole izvrstno Kolinsko kاپو-primes, edino domači kاپو-primes. Pazite pri nakupovanju dobro na varstveno znanko »Sokol«!

— **Dotična oseba** iz Sp. Šiške, katere je kupila v petek 4. julija od ene kmečke žene na trgu v Sp. Šiški nekaj jajc, ter jo obenem vprašala, ako ima 10kronski bankovec za zme-

SOKOL I.

Danes na Ledini celodnevna prireditve. — Javna telovadba. Veselica. :

Ljubljana.

— **Jutri prinese »Dan«** zanimive slike s primernimi pojasnili o zadnjih dogodkih v deželnem odboru, o prijatelstvu dr. Susteršiča nekdanj in sedaj. Opozarjamo na to.

— **Pogreb pisatelja Josipa Premka.** Sinoči se je vršil pogreb mladega slovenskega literata. Pogreb je bil skromen, kakor je to pri nas navada: Za pogrebom so šli stariši, nekaj sorodnikov in znancev, par literatov, par starih ženic, nekaj gospodičin in nekaj zastopnikov raznih društev: Videli smo gosp. svetnika Levca, zastopnike »Slov. Matice«, »Pis. podpornega društva«, »Ljubljanskega Zvona« in »Slovana«. Belo krsto so krasili sveži šopki in trije venci. Enega je dalo osobje Samassove tovarne. Pogreb se je vršil od »Avstr. carja« k Sv. Križu, kjer so položili krsto k večnemu počitku. — Kakor slišimo, izide ena knjiga njegovih najboljših stvari pri Bambergu.

— **Glede potovanja v Kijev** na vserusko razstavo poroča nam »Slovanski klub« še sledeče: Pot pojde skozi Budimpešto, Lawoczne, Lvov in Voločisk v Kijev ter ravno po tej poti tudi nazaj. Vendar bode preskrbljeno, da si potniki ogledajo spota tudi Budimpešto in Lvov. V Kijevu ostanejo izletniki tri do štiri dni. — Kijev je nam Slovencem najbližje veliko mesto rusko. Po svoji zgodovini in po svoji legi je to mesto jako znamenito. Kijev se imenuje namreč oče ruskih mest. Lega njegova na strmih bregovih Dnjepra pa je naravnost očarevalna. Mi Slovenci imamo malo pojma o značaju ruskih mest in o življenju v njih ter bo zato

Á plul je orel mirno nad močvirjem po sinjem vzduhu vedno višje nad oblake, in zibal se zavzet je nad vsemirjem, kjer z duše je otrešel duhumorne mrake: očiščen, rešen vseh težilnih kruhoborskih brig, vzletel je v raj svobode prost zemeljskih verig!

In mi, ki tu v nižavi smo ostali, v preprirov bratomornih mreže zamotani, že se sedaj, ko je odšel, smo ga spoznali, da bili so bliščeči mu talenti dani, ki v duši so rodili slavnih del mu zlati plod, da ž njimi je pred svetom poveljčal bedni rod!

Pozabljen pevčičev bo medli zarod v pritlikovem grmičju plahosti zadušen; a pevca-orla bode slavil narod, v korenju, v deblu, v vejah živ in neporušen, ki bo uvrščen član v vesoljnega človeštva krog

in vladal bo mu vsem neposredno pravični Bog!

Na Golovcu, 25. dan po I. obletnici Aškerčeve smrti.

Isteklosem.

ter ga kot krvni bratje samotili — ti žoltokljuni vsi mladiči redkoplodni: in orel, obstreljen, užaljen, zbežan in potr — v pušic sovražnih streljih je zasulil črno smrt!

Cementne cevi
v vseh merah,
barvaste plošče
itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Ko.

Ljubljana.

Telefon št. 296. Pisarna, delavnica in skladišče na Tržaški cesti. Telefon št. 296.

Stopnjice, bal-
koni, spomeniki,
stavbni okraski
itd.

V Tivoli!

Ako se hočeš dobro zabavati, pojd v
restavracijo „Tivoli“;
tam je izvrstna češka kuhinja, dobiti je
tudi vedno sveže pivo in razna pristna
vina po zmernih cenah.

Velika dvorana Hotelske sobe

je vedno brezplačno na razpolago za
veselice, shode, predavanja itd.
po jako nizki ceni vedno na raz-
polago.

Vsako jutro že ob 6. uri sveže kuhana kava.

njati, žena ga je zmenjala, dotična oseba je pobrala ves denar ter je šla. — Ta žena dotično osebo pozna; da se izogne sodnijskih potov, naj pri-
nese 10 K v trgovino g. Pintarja v
Sp. Šiški.

— **Loterijske številke:** Dunaj
10, 88, 74, 26.

— **Kinematograf „Ideal“.** Iz Pa-
riza v Petrograd ob 12. uri 35 min.
mistična drama, kakor tudi pretresa-
joča tragedija »Beneški trgovec« po
znamenitem angleškem romanu sta
splošno dopadle in se predvajata še
danes in jutri. Ostali spored je prvo-
vrsten. V torek ameriška senza-
cija, »Štirinožni junak«. V petek Nor-
diskdrama »Mož s suknjo«.

Turške srečke
so najbolj zanesljiva loterija
kajti vsaka srečka mora zadeti! —
Prospekte razpisa Češke industrijske
banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

Društva.

**Društvo jugoslovanskih uradni-
kov denarnih zavodov, krajevna sku-
pina v Ljubljani** opozarja svoje člane
na izredni občni zbor, ki se vrši v
torek 8. t. m. ob 8. uri zvečer v sa-
lonu restavracije »Ilirija«.

Pevsko društvo »Zvon« v
Šmartnem pri Litiji priredi dne 6. ju-
lija t. l. »Gozdno veselico« nad Zo-
retom, s petjem, tamburanjem in
prosto zabavo. Začetek ob 3. popol-
dne. Vstopnina 30 vin. za osebo.

Neutrjeni so naši rodoljubni
Trboveljanci. Tamburaško društvo
»Kolo« v Trbovljah priredi v nedeljo
6. t. m. ob petih popoldne v narodni
gostilni Volkerjevi domačo veselico
v prid C. M. družbi. K tej veselici
vabimo vse častite članice in člane,
pa tudi vse zavedne Slovence.

Trst.

Odpadniki godbenega odseka
NDO. — **obsojeni.** Pred tujakšnim
civilnim sodiščem se je vršila minuli
teden razprava proti odpadnikom
godbenega odseka NDO., kateri se
skrivajo pod plaščem »Prve tržaške
slovanske« godbe. Ti ljudje, ki so
od godbenega odseka NDO. odstopili,
so namreč vzeli instrumente s seboj,
ki so last godbenega odseka NDO.

Zato pa je napravil omenjeni odsek,
odnosno g. dr. Josip Mandič, tožbo
proti njim. In bili so obsojeni, da mo-
rajo nemudoma izročiti instrumente
godbenemu odseku NDO. Eksekutor
je šel od hiše do hiše, a oni so instru-
mente pravočasno poskrili, kar pa se-
veda nič ne bo pomagalo in bodo pri-
siljeni instrumente izročiti tistemu,

kateremu pripadajo, namreč godbi
NDO. Socialni demokrat g. dr. Fer-
folja se zastoni trudi s pritožbami
proti zapleni instrumentov. H koncu
naj še omenimo, da se je za te ljudi,
ki so godbenemu odseku NDO. vzeli
instrumente, potegovala socialno-
demokratska »Zarja«. Take ljudi so
v stanu zagovarjati samo socialni
demokrati! — Naj še omenimo, da je
delala »Prva trž. slovanska godba«
konkurenco godbi NDO. na ta način,
da se je ponujala povsod zastoni. S

tem je hotela namreč uničiti godbeni
odsek NDO. In ko bi se jej to po-
srečilo, bi seveda ne svirala več za-
stoni. Nadalje so hoteli farbat ob-
činstvo, skriti pod plaščem nardo-
nosti, na način, da so izdali letake,
da so oni podpiratelji Ciril-Metodove
družbe. Ponovno poudarjamo, da to
samo zato, da bi si pridobili narodna
društva na svojo stran in da bi uničili
godbo NDO. Le čast tistim narodnim
društvom, ki tem ljudem niso šla na
limanice, marveč so upoštevala iz-
javo NDO., ki je javnost o njihovih
namenih informirala. Toda sedaj je
slava »Prve trž. slovanske godbe«
končana. Ne bo več uprizarjala na
dan 1. maja demonstracij proti za-
služni NDO.

Iz Šklednja pri Trstu nam pišejo:
Iz naše vasi že dolgo niste dobili kake
novice. Pa tudi danes vam ne pišemo
mnogo, kajti pripetilo se ni nič po-
sebnega. Samo neka stvar nam leži
pri srcu, o kateri je »Dan« že večkrat

pisal. Pri nas v Šklednju imamo nam-
reč nekaj takih gospodov, ki bi abso-
lutno ne hoteli, da bi se razširilo na-
predno časopisje tudi v naši vasi.

»Dneva« n. pr. se tako boje, kakor
hudi križi. Ne vemo pa zakaj? Do-
zdeva se nam pa, da mora biti to
dobro znamenje. Kajti »Dneva« se
vendar nobenemu poštenemu človeku
ni treba bati. Tam, kjer je gnoloba,
pa je potrebno, da poseže ostro vmes,

kakor je to do danes vedno storil. Marsikdo v Šklednju bi »Dan« rad čit-
al — samo ko bi se ga dobilo. Ka-
kor smo slišali, se je raznašalec
»Dneva« že parkrat obrnil na našega
slovenskega trgovca in tobakarnarja
g. Sancina, toda g. Sancin »Dneva«
ne mara prodajati. To pa brzokone za
zahvalo, ker je »Dan« za časa volitev
agitiral za slovenske narodne kandi-
date, torej tudi za g. Sancina. In
lahko trdimo, da je »Dan« mnogo pri-
pomogel, da so letošnje volitve tako
izpadle. In takih časopisov, ki z vso
energijo vodijo boj za pravice slo-
venskega naroda, kakor to stori
»Dan«, naš g. deželni poslanec ne
marja, nasprotno, sovražni jih iz dna
duše. Starokopiteži so pač vedno so-
vražili napredek, in kakor so živeli do
danes, tako bodo živeli tudi v bodoče.

Nato seveda ne pomislijo, da zahteva
tok časa, da se marsikaj izpremeni in
reformira. Mnogo upanja ni, da bi se
gospodje spametovali. Za danes naj
bo to zadosti. Pa se bo morda zo-
pet kdo prikazal, češ osebni napadi.
Kakor da bi se resnice ne smelo svo-
bodno izraziti!

Šentjakovski »Sokol«, ki je bil
pred kratkim ustanovljen, prav lepo
napreduje. To se je pokazalo zlasti
pri zletu T. S. Ž. na Opčinah. Zme-
rom se vpisujejo novi člani. — Na-
znanjamo, da se nahajajočasni dru-
štveni prostori v prostorih šentja-
kobske Čitalnice, Campo S. Giacomo
št. 5/1. Bratom članom in tistim, ki
želijo pristopiti k Sokolu, nazna-
njamo, da je v navedenih prostorih
vsako soboto od 8. do 10. zvečer in
ob nedeljah od 10. do 12. popoldne
navzoč eden odbornikov, ki je poobla-
ščen za vpisovanje članov in spreje-
manje članarine.

**Odbor Nar. soc. mladinske orga-
nizacije.** V ponedeljek ob 8. zvečer
važna odborova seja. Bratje odbor-
niki so naprošeni, da se je gotovo
udeležijo. — Podpredsednik.

**Najnovejša tele-
fonska in brzojavna
poročila.**

Vesti, da so Bolgari uničili timo-
ško divizijo, se z vso trdovravnostjo
vzdržuje. Srbska zmaga pri Kočani
se potrjuje.

Atene, 6. julija. Bolg. telegr.
agent. poroča, da je bila predvečera-
njem ob 4. popoldne srbska timoška
divizija pri Krivolaku po obupnem
boju poražena. Veliko število ujetni-
kov. Bolgari hrabri.

**BOLGARSKI NAPADI NA SRBSKO
MEJO ODBITI. BOJ DIVJA.**

Belgrad, 5. julija. Včeraj so po-
kusile ob srbski meji koncentrirane
bolgarske čete prodirati proti Zaja-
čaru. Napadeni, so se umaknili in
meja je ostala nedotaknjena. Danes
so Bolgari napad ponovili — boj se
nadaljuje.

ZMAGA PRI KOČANI.

Belgrad, 5. julija. Srbi so po dol-
gem boju Kočano osvojili. Bolgari
na celi črti pobiti.

NOV BOJ NA MEJI.

Belgrad, 5. julija. Danes ob pol
8. uri zjutraj so Bolgari hoteli pro-
dreti preko meje pri Sv. Nikolaju. Izid boja je še neznan.

TURČIJA IN BOLGARIJA.

Carigrad, 5. julija. Pogajanja
med Bolgarijo in Turčijo so uspe-
la. Bolgarija si je hotela zagotoviti tur-
ško neutralnost in to je dosegla s
tem, da je odpustila Turčiji vojno

odškodnino. (Vsem sovragom je Bol-
garija darežljiva — proti zavezniku
na niti pravična.)

**MINISTRSKA KRIZA V
BOLGARIJI.**

Soiila, 5. julija. Na konferenci
pri kralju je bila ministrska kriza re-
šena. Dr. Danev ostane na svojem
mestu.

**BOLGARIJA PROSI ZA INTER-
VENCIO.**

Belgrad, 5. julija. Po poročilih li-
stov se je Bolgarija obrnila na vele-
sile, da bi intervenirale v prilog
ustavljenja sovražnosti.

GRKI IN BOLGARI.

Atene, 5. julija. Grki so zavzeli
pozicije pri Lihovani in Lagani, od-
koder so se Bolgari umaknili.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vi-
narjev. Pismenim vprašanjem je priložiti
znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših
ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zu-
nanji inserenti v znakah. Zaključek malih
oglasov ob 6. uri zvečer.

Cenjenim obiskovalcem Trsta
se priporoča prenočišče v hotelu H.
Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene
nizke. — Skupno več dijakov. Naj-
nižja cena.

Dobro ohranjeno pohištvo se
proda. Za ogledati od 1.—4. pop. Eli-
zabetna cesta 6., II. nad. levo.

**Mizarskega vajenca sprejme ta-
koj trdnja Zorman & Škafar, Ljub-
ljana. Prečna ul. 4.**

**Dva dijaka se sprejmeta v po-
polno oskrbo. Natančneje v Levsti-
kovi ulici 2.**

**Mlade pse jazbečarje, premira-
ne proda Müller, vratar, južni kolo-
dvor. 590-2**

Novost! Krasne barvane škefe
s cveticami in z bronziranimi obroči
prodaja Franc Jakič, Florijanska uli-
ca 17. 504-5

**Krojaška obrt na dobrem pro-
storu se proda zraven mesta in v**
Opatiji (Abazzia). Natančneje v
upravnistvu tega lista. 608-1

Poletne čepice naredi najceneje
Feliks Zagar, Stari trg 32. 609-2

Sobo s pohištvom najame takoj
ali od 15. t. m. samostojen gospod v
okraju Rimske, Bleiweisove in Du-
najske ceste. Ponudbe pod »Praga«
na »Prvo anončno pisarno«. 607-1

Soliden gospod se sprejme na
stanovanje eventualno tudi brano.
Zračna soba. Marije Terezije cesta
št. 11. II. nadstr., vrata 106. 606-1

**Srednje velik, prav
dober konj**

se pod ceno proda na Sv. Petra
cesti št. 79.

**Christofov
zasebni učni zavod**
v Ljubljani

vpisuje ves mesec julij in september
1913 vsak dan od 12.—3. ure po-
popoldne v Sodni ulici št. 2, I. nadstr.

Vajenca

s primerno izobrazbo takoj
sprejme kavarna
»CENTRAL«, Ljubljana.

Ljubiteljem dalmatinca!

Vsled ugodnega nakupa točim naravno
rudeče in črno dalmatinsko kakor tudi
druga vina po znižani ceni. I. Bole,
gostilna in prenočišče »TABOR«.

Trgovci!!!

Poravnave v in izven konkurza
se najhitreje izpeljejo. Informa-
cije popolnoma diskretno in
brezplačno. — Vprašanja pod
»Poravnava« na »Prvo anonč.
pisarno«.

Velika čevljev

domačega in tujega izdelka.
Naročila se sprejemajo po meri. —
Prva delavnica za popravo čevljev.
Priznana dobra in točna izvršitev.
Solidne cene! Velika zaloga Berson
in Palma podpetnikov.

M. TREBAR, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 6.

**Kdor svoj želodec ljubi,
ne pije drugega, kakor
želodčni likér**

Najboljši želodčni likér

Sladki in grenki.

Pristni »FLORIAN« ne slabi, in ne
omami, ampak daje moč in veselje
do dela!

Naslov za naročila:
»FLORIAN«, Ljubljana.

Nova hiša

s štirimi stanovanji z letnim dohodkom 900 K,
vrtom in vodnjakom, v bližini Kolinske tova-
rne se iz proste roke za 13.000 K proda. Plača
se 6000 K, drugo ostane lahko vknjiženo. Pri-
pravna je za vsako obrt. Natančneje pri Vid-
marju, Zelena jama št. 112.

**Dobro vpeljana
čevljarska obrt**

se radi bolezni z vsem orodjem in
pohištvo, kakor tudi popolnoma no-
vim strojem prav ceno proda, Naslov
v »Prvi anončni pisarni«.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

POZOR!
80.000 parov čevljev

4 pari čevljev za le K 850.
Zaradi plačilnih težkoč mi je naročilo več ve-
likih tovarov, da prodam velik del čevljev globoko
pod izdelovalno ceno. Prodajam torej radi tega
vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih
čevljev, z zbitimi podplatmi rujava ali črna usnje,
jako elegantna najnovejša lasona velikost 11-12.
Cm. Vse štiri pari stanejo le K 850. Razpo-
šiljatev po povzetju.

D. Wulkan, Krakovo (Avstr.)
Isaka 3.—646
Zamena dopustna, tudi denar nazaj.

Danes pojdemo vsi na Glince-
Vič kjer je velik

KONCERT
na prostornem vrtu

pri »Travnu«.

Začetek ob 4. uri popoldan.

Pri neugodnem vremenu se vrši
koncert v prostornem salonu.

Vljudno se priporoča
J. Traun.

NAZNANILO.

Podpisani vljudno naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in
okolici, da sem z današnjim dnevom prevzel

pekarijo ŽAGAR
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9.

Zagotavljam točno in dobro postrežbo ter prosim cenjene stare
odjemalce naj mi ostanejo še nadalje tako naklonjeni.

IVAN AREI.

„Popolna razprodaja“

radi pozne sezije yseh vrst zaostalih otroških
in damskih slamnikov po zelo znižani ceni.

Modni salon

STUCHLY-MASCHKE

Velika izbira žalnih klobukov

Strojevodja Martin Kralj

za bencin-motor, izurjen tudi v popraviljanju orodja, se stalno sprejme pri stavbenem podjetju.
Naslov pove „Prva anončna pisarna“.

čevljar in izdelovatelj gornjih delov v Ljubljani, Wolfova ulica 12.
Priporoča se slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršuje hitro, točno in solidno.

Mal lokal primeren za kakega obrtnika se odda v Florijanski ulici št. 6. Stanarina 10 K mesečno. Natančneje ravnotam.

Deklica stara 16 let, se sprejme v dnevno službo v neki kavarni. Naslov pove „Prva anončna pisarna“.

P. n.

Podpisati naznanjam slav. občinstvu, da sem kot večletni poslovodja tvrdke M. Trebar otvoril samostojno čevljarsko obrt. Priporočam se sl. občinstvu za izdelavo novih čevljev, kakor tudi popravila. Solidne cene, dober izdelek.

Andrej Zaplotnik,
Kolodvorska ulica 27, v hiši gost. pri Kovaču.

Za birmo!
Dolžnost vsakega zavednega bōtra in bōtre je, da se posluži v edini slovenski urarni in zlatarni

Alojzija Povha, Trst
ulica del Rivo štev. 26 (Sv. Jakob).
Cene nizke. Bogata izbira.

Kdor hoče imeti res zanesljivo in trpežno uro, fino izdelane verižice, prstane i. t. d. naj ne prezre tvrdke
Ivan Ravnihar, urar
Ljubljana, sv. Petra c. 4.

Vsi ljudje
ki hrepene po dobrem in cenem zajutreku, južni, pivu ali vinu
se zateko
od blizu in daleč
v gostilno
ki se nahaja v krasni legi ter zdravem zraku
na Drenik - ovem vrhu
kjer se postreže tudi z raznovrstnimi mrzlimi jedili.

Ne zamudite prilike! Pazite na naslov!

K 1000
in še več na leto

zasluži lahko vsak restavrat, kateri si nabavi iz moje velike tovarniške zaloge (edine na Kranjskem)

najnovejši in moderni, samigrajoči

PIANINO

z navijanjem na pero, brez elektrike, na katerega se tudi lahko z rokami igra

Po dogovoru postavim sam, vsakemu imejtelju restavracije, gostilne ali kavarne, poljubno moderni gramofon, ali godbeni avtomat, tudi zgoraj omenjeni glasovir (piano) brezplačno v njegove prostore, kateri stroj se potem izplačuje sam z vmešanim denarjem ali pa plačam od tega denarja odstotke;

Gramofon atelje
A. Rasberger, Ljubljana
Sodna ulica štev. 5.

10.000 plošč vedno v zalogi. — Peresa in posamezna dela. — Vsakovrstne igle. — Lastna delavnica za popravila vseh vrst avtomatov in gramofonov.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izbornu upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

E s-Ka
s-Ka
s-Ka
s-Ka

Prvovrstna in najboljša kolesa sedanjosti.

A dler
dler
dler
dler

Specialna trgovina s kolesi in deli Ana Gorec, Ljubljana

Marije Terezije cesta 14 (Novi svet, naspr. Kolizeja).
Zahtevajte cenik. Rabljena kolesa od 25 K naprej, Izposojevanje koles.

Zaloga pohištv in tapetniškega blaga.

Fr. Kapus

Ljubljana, Marija Terezije cesta 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter jedilnih sob
v različnih najnovejših slogih.
Vsakovrstno drugo pohištvo.
Priznana solidno blago ter najnižje cene.

Zaloga otomanov divanov, žimnic
različne kakovosti; zajamčeno trpežni izdelki.
Velika izbira otroških vozičkov, vsakovrstnih slik, ogledal i t d.

Javna dražba Predovičevih posestev

se vrši dne 7., 8. in 9. julija ob 9. uri dopoldne pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani soba štev. 18.

Najmanjši ponudek znaša za hiše s pritliklino in sicer: na Ambroževem trgu štev. 7 (75.530.— K), gospodarsko poslopje istotam (9590.— kron), na Poljauski cesti štev. 60 (109.200.— K), na Zaloški cesti štev. 67 žandarmerija (11.600.— K), na Zaloški cesti štev. 18 pošta (11.480.— K), ob Zaloški cesti štev. 9 (3.720.— K), za žrebčarno na Selu štev. 7, gostilniško poslopje (36.980.— K), v Hradskega vasi štev. 20 (7.610.— K), za hleve in gospodarsko poslopje Poljanski cesti št. 60 (56.280.— K, za svinjsko pitališče s hišico in vodnjakom (17.470.— K), hiša Predovičevo selo 22 (37.640 K).

Pojasnila dajejo: c. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, soba štev. 18, Ljubljanska kreditna banka in g. dr. Karl Triller, odvetnik v Ljubljani.

Od dobrega najboljše! je še vedno izvirni Singerjev šivalni stroj

Dobl se samo v naših prodajalnah s takim izveskom in s to varstveno znamko Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Novo mesto, hiša lekarn Bergman; — Kranj, Glavni trg 119; — Kočevje, Glavni trg 79, ali pa po naših potnikih.

Velika in moderno urejena knjigovoznica Ivan Jakopič

v Ljubljani, Filipov dvorec, poleg Frančiškanskega mostu, za vodo

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih knjigovozskih del, cenj. gosp. trgovcem za izdelovanje vzorčnih knjig, vzorčnih kartonov, komisijskih knjig za potovalce po tvorniških cenah in slav. uradom za trpežno in močno vezanje protokolov. — Izvirne platnice za vsakovrstne slovenske knjige, vezanje knjig za bralna društva, čitalnice in knjižnice po nizki ceni. — Tiskanje pogrebnih trakov in društvenih znakov s krasnimi modernimi črkami.

Postrežba točna, delo solidno.

Postrežba točna, delo solidno.

Trajno delo dobi več sto delavcev in delavk

v starosti od 16. do 42. leta pri podjetniku

A. Šuligoj, Premogokop v Trbovljah, Štaj.

Plača za moške na dan 3 K do 3 K 30 v., v akordu tudi 5 K in več.
Plača za ženske na dan 2 K do 2 K 30 v., v akordu tudi 3 K in čez.

Delo je vzunaj in traja 10 ur na dan.

Ne glede na vrednost blaga

dajem panama slamnike, ki so preje stali 12—14 K za 6 K
spalne obleke " " " 13—16 " " 7 "
bele obleke zadnje nov. " " " 40—50 " " 14 "
prašne plašče " " " 18—20 " " 10 "

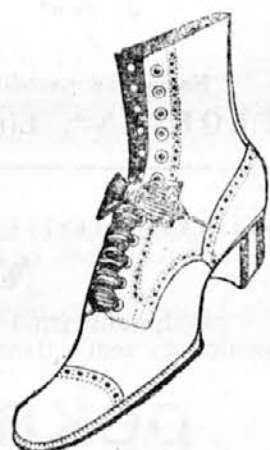
Dalje velika zaloga pralnih oblek za gospode in otroke po najnižjih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Anglo zaloga čevljev Anton Novak

Ljubljana, Šelenburgova ulica
zraven modne trgovine Magdič

K 12⁵⁰ za dame in gospode K 16⁵⁰

Prve vrste po kakovosti in priljubljenosti.

Nizke konkurenčne cene.

Delniška družba pivovarna „UNION“

Telefon štev. 53.

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

Telefon štev. 53.

priporoča - - marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkih in steklenicah.
svoje izborni